

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэ и Указ

Адыгэ Республикэм икъэралыгъо наградэхэр
афэгъэшъошэгъэнхэм ехъылагъ

Адыгэ Республикэм ыпашхъхъэ гъэхъэгъэ ин дэдэхэр зэрэщыригъэм ыкIи илъэсыбз хъугъэу Иоф зэришIэрэм афэшI медалэу «Адыгем и Щытхъуэхъ» зыфиIорэр

Тхьаркхъо Юныс Аюбъ ыкIом — филологие шIэныгъэхэмкIэ докторым, къэралыгъо учреждениеу «Гуманитар ушэ-тынхэм апылгъ Адыгэ республикэ институтэу Т. М. КIэрашэм ышIэкIэ щытым» инаучнэ ИофышIэ шхъалэ фэгъэшъошэгъэнэу.

НаукэмкIэ, егъэджен ИофымкIэ ыкIи IэпIэсэныгъэшхо зыхэлъ специалистхэм якъэгъэхъазырынкIэ гъэхъагъэхэр зэриIэхэм фэшI щытхъуцIэу «Адыгэ Республикэм иапшхъэрэ еджапIэ изаслуженнэ ИофышI» зыфиIорэр

Цыпленкова Людмилэ Хъазрэт ыпхъум — филологие шIэныгъэхэмкIэ кандидатым, апшхъэрэ профессиональнэ гъэсэныгъэ ягъэгъотыгъэнымкIэ федеральнэ къэралыгъо бюджет учреждениеу «Адыгэ къэралыгъо университетым» бзэшIэныгъэмкIэ икафедрэ ипрофессор фэгъэшъошэгъэнэу.

ГъэсэныгъэмкIэ гъэхъагъэхэр зэришIыгъэхэм фэшI щытхъуцIэу «Адыгэ Республикэм народнэ гъэсэныгъэмкIэ изаслуженнэ ИофышI» зыфиIорэр

Хъакурынэ Нурыет Аслъанчэрые ыпхъум — Шэуджен районымкIэ гъэсэныгъэ языгъэгъотырэ муниципальнэ учреждениеу «Хъакурынэхъэблэ гурыт еджапIэу N 1-у Д. А. Iэшхъамафэм ышIэкIэ щытым» урысыбзэмрэ литературэмрэкIэ икIэлэгъаджэ фэгъэшъошэгъэнэу.

Культурэм хэхъоныгъэ егъэшIыгъэнымкIэ гъэхъагъэхэр зэрашIыгъэхэм фэшI щытхъуцIэу «Адыгэ Республикэм културэмкIэ изаслуженнэ ИофышI» зыфиIорэр афэгъэшъошэгъэнэу:

ШэопцIэкъо Нурыет Ибрахимэ ыпхъум — ИофшIэным иветеран, Урысые Федерацием ижурналистхэм я Союз хэтым,

Таранухина Наталья Григорий ыпхъум — муниципальнэ образованиеу «Джэджэ районым» имуниципальнэ бюджет учреждениеу «Народнэ културэмкIэ псэупIэхэм я Гупч» зыфиIорэм иди-ректор.

Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэу ТХЪАКИУЩЫНЭ Аслъанкъ. Мыекъуапэ, шэкIогъум и 23-рэ, 2011-рэ илъэс N 137

АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм

Илъэсыбз хъугъэу гуетыныгъэ фыриIэу Иоф зэришIэрэм, IэпIэсэныгъэшхо зэрэхэлъым ыкIи ыныбжъ илъэс 50 зэрэхъурэм афэшI Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ фагъэшъошагъ **Троценко Александр Ефим ыкIом**, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Аппарат ифинанс-хъызмэт гъэIорышIапIэ игараж иводитель.

УРЫСЫЕМ ИХЭДЗЫНХЭМ ЯПЭГЪОКИ

ПАРТИЕМ ИЗЭФЭС КЪЫГЪЭЛЪЭГЪУАГЪ

Тигъэзет къызэрэхиутыгъэу, Урысые Федерацием иполитическэ партиеу «Единэ Россием» ия XII-рэ зэфэс шэкIогъум и 27-м Москва щыкIуагъ. УФ-м и Президентэу Дмитрий Медведевымрэ УФ-м и Правительствэ и Тхьаматэу Владимир Путинымрэ ащ хэлэжъагъэх. Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэу ТхьакIушынэ Аслъан зипэщэгъэ лыкIо купыр ащ щылагъ. 2012-рэ илъэсым УФ-м и Президент ихэдзынхэм ахэлэжъэщт кандидатурэм икъэгъэлэ-гъонрэ тыгъэгъазэм и 4-м УФ-м и Къэралыгъо Думэ идепутатхэм яхэдзынхэмрэ зэлукIэм Иофыгъо шхъалэу щыщытыгъэх.

ЗэкIэмэ апэу Урысыем ишъолъырхэм къарыкIыгъэ лыкIохэр къагъэгъушылагъэх. Партием иполитикэ ишIуагъэкIэ хэхъоныгъэу ашIыгъэхэм яугуэу къашIыгъ. ВидеокъэгъэлэбгъонхэмкIэ ахэр къаушыхъатыгъэх.

Партием изэфэс спорткомплексу «Лужники» зыфиIорэм щыкIуагъ. Урысыем ишъолъырхэм къарыкIыгъэ «единороссхэр», партием епхыгъэ общественнэ организациеу «НыбжыкIэ Гвардием» хэтхэр, журналистхэр, IэкIыб къэралхэм ялIыкIо купхэр, зэкIэмкIи нэбгырэ мин 11-м ехъу ащ хэлэжъагъ.

Партием хэтэу, режиссерэу, Урысыем инароднэ артистэу Станислав Говорухиным къызэриуагъэмкIэ, нэбгырэ пэпчъ шхъафитыныгъэрэ пшгъэрылгъэрэ иIэх. ЫгъэцэкIэн фэе Иофыгъохэр ыпашхъхъэ итхы. Ахэм анаIэ атэзыгъэгъыт цIыф Iуш, партиеу «Единэ Россием» иунашхъохэм адиштэу Иоф зышIэщт президент Урысыем ищыкIагъ. Владимир Путинымрэ ащ фэд.

Ставрополъем щышIэу сабий 17 зышIурэ Наталья Кахановска-ям Владимир Путинымрэ Президентэу зытетыгъэ лъэхъаным къыщегъэжъагъэу ящыIэкIэ-псэукIэ зэхъокIыныгъэшIухэр зэрэфэхъугъэхэр къылуагъ. Сабыибз зышIурэ ныхэм нахъ лъэшэу анаIэ зэратырагъэтын фаер, ахэр социальнэу къэхъумэгъэнхэм мэхъанэ зэриIэр игушыIэ къыщыхигъэшыгъ.

Къэралыгъо Думэм ипашхъу Борис Грызловым тыгъэгъазэм и 4-м щыIэщт парламент хэдзынхэм текIоныгъэр къызэрэшъада-хын фаер, Владимир Путиным икандидатурэ зыкIыныгъэ хэлъэу зэрэдырагъэштагъэр къылуагъ.

— Владимир Путиным икандидатурэ къэтэгъэлъагъо, — къылуагъ Дмитрий Медведевым. — Ащ ишIуагъэкIэ типолитическэ стратегие лъыдгъэкIотэщт. ЦIыфхэр тымыгъапцIэхэу типшгъэрылхэм ащэтэгъэгъуазэх. ТиIофшIэнкIэ хэукъоныгъэхэр тиIэхэми, щыкIагъэхэм ядэгъэ-зыжъын тыпылгъ. Тиамалхэм

ялгытыгъэу ахэр тэгъэцэкIэх. Владимир Путинымрэ Урысыем щызэлъашIэрэ политик, иIофшIэн хэшIыкI фыриI. Къэралыгъом политикэу ылыгъыр ыпэкIэ лгъыгъэкIотэщт.

Владимир Путинымрэ къэгущыIэзэ, шIошхъуныгъэ къыфы-зыIэхэм, цыххэрэ къыфэзышIы-гъэхэм зэрафэразэр хигъэунэ-фыкIыгъ. Къэралыгъом щыпсэ-ухэрэм, делегатхэм закыфигъа-зи, шгыпкъэныгъэр, цIыфхэм яфитыныгъэхэр къэхъумэгъэн-хэр яIофшIэн шхъалэу зэрэщыг-хэр, цIыф къызэрыкIохэм апае къэралыгъом хэхъоныгъэхэр зэришIыщтыр къылуагъ. ЦIыфхэм ягумэкIэхэм партием нахы-бэу ыналэ зэратыригъэгъыщтыр игушыIэ къыщыхигъэшыгъ. Урысыем и Президентэу зыха-дзыкIэ, хэгъэгум хэхъоныгъэхэр егъэшIыгъэнхэм кIуачIэу иIэр зэкIэ зэрэрихыIэщтыр къа-рилуагъ.

Адыгеим и Лышхъхъэу ТхьакIушынэ Аслъан гушыIэгъу ты-зыфэхъум, партием изэфэс шаш-тэгъэ унашхъохэм мэхъанэшхо зэряIэр къыхигъэшыгъ.

— Владимир Путиным икандидатурэ зыкIыныгъэ хэлъэу зэкIэми дедгъэштагъ. Типарти-еу щышIурэ мафэ иI. Владимир Путинымрэ Президентэу зыха-дзыкIэ, АР-м иэкономикэ хэхъоныгъэ ышIыным нахышIоу зэрэфэлэжъэщтым сицыххэ тель, — хигъэунэфыкIыгъ ти Лышхъ-хъэ.

ДАУТЭ Анжел.

Мыекъуапэ — Москва — Мыекъуапэ.

Тигъэзетеджэ лъаплэхэр!
Тыгъэгъазэм и 23-м кIэтхэгъу уахътэр
тыухыщт. ШэкIогъум и 23-м къыще-
гъэжъагъэу кIэтхэгъу
уахътэр ыкIэм фэкIофэ нэс
кIэтхапкIэм къыщытэгъакIэ. А уахътэу
къэнагъэм гъэзеткIэтхэным ыосэщтыр
сомэ 318-рэ чапыч 53-рэ.

Шэпхъэш Iухэм атетэу зэхэщэгъэщтых

Тыгуасэ, шэклогум и 29-м, УФ-м и ЦИК Къэралыгъо Думэм идепутатхэм яхэдзынхэм зэрафэхъазырхэ шыкIэм ыкIи тыгъэ-гъазэм и 4-р къэмысызэ зэшыхыгъэн фаеу шыт Iофыгъохэм зыщатэгущыIэгъэ аужырэ селекторнэ зэлукIэ зехищэгъагъ. Ар пэублэ гушыIэклэ къызэлъуихыгъ, зэрищэгъ УФ-м и ЦИК итхьаматэу Владимир Чуровым. Адрэ субъектхэм афэдэу селектор зэлукIэм хэлэжьагъэх Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкIэ и Гупчэ комиссие итхьаматэу Хьут Юрэ, ащ игуадзэу Фанюс Казыхановыр, Гупчэ комиссием исекретарэу ХьацIэцIэ Фатимэ, чIыплэ хэдзэкIо комиссиехэм ятхьаматэхэр, федеральнэ инспектор шъхьалэу Адыгем шыIэ ЛыIужьу Адам, МВД-м, МЧС-м ялIыкIохэр, журналистхэр.

Селекторнэ зэлукIэр пэублэ гушыIэклэ къызэлъуихыгъ, УФ-м и ЦИК итхьаматэу Владимир Чуровым агу къыгъэкIыжьыгъ МВД-м иминистрэу Рашид Нур-

галиевыр игъусэу ыпэрэ мафэм Краснодар шызэхашэгъэ зэлукIэм зэрэщыIэулкIэгъагъэхэр. Арэу шытми, джыри зэ анаIэ тыраригъэдзагъ джырэ хэдзынхэм нэ-шанэу яIэхэм ащыщхэм. Ахэм зыкIэ ащыщ Къэралыгъо Думэм идепутатхэр илъэситф пIалъэ яIэу апэрэу зэрэхэтыдзыщтхэр. ЯтIонэрэ нэшанэу хигъэунэфыкIыгъ УФ-м исубъект 27-мэ Къэралыгъо Думэм идепутатхэм ягъусэу хэбзыхъухъэ ыкIи лIыкIо органхэм ахэтыщтхэр зэрэащыхадзыщтхэр. ЫпэкIэ ащ фэдэ къы-хэкIыгъэп. Ящэнэрэ нэшанэу шыт УФ-м и Президент ихэдзынхэм языфэгъэхъазырын тыгъэ-гъазэм и 25-м къышыублагъэу зэрэфежьагъэхэр. Ары пакIошъ, кандидатхэр къагъэлъагъохэу зэраублагъэр. Ахэм анэмькIэу ялофшIэн кIэу шагъэфедэщт Iо-фыгъуакIэм къышыуцугъ. Хэ-дзыплэ участкэхэм япроцентит-фым нэсэу голосхэр зэрэтыщтхэ ыкIи къызэралыгъэщтхэ техни-кэр ащагъэфедэщт. Джащ фэдэу

апэрэу мызэгъогум участкэ цIэ-рылохэм голосованиер ащы-кIошт.

Ахэм ягугъу къышIызэ, анаIэ тыраригъэдзагъ хэдзыплэ участкэ цIэрылохэр сыдрэ лъэныкъокIи къэгъэлъэгъуапхъэхэу шытынхэ зэрэфаем. КъыIуагъ, гухэкI нахъ мышIэми, ащ фэдэ участкэхэм бзджащIэхэми анаIэ атырадзэн агу зэрэхэлъым ехыллэгъэ къэ-бар къазэралыгъIэсыгъэр. Ар къыдилыгътэзэ, правэухъумэкIо органхэм къаджагъ участкэ цIэ-рылохэм нахъ лъэшэу анаIэ аты-радзэнэу, нахъ дэгъоу къаухъу-мэнхэу. Урысые Федерациер лъэпкыбэмэ ялIыкIохэр зыщы-

псэурэ хэгъэгоу зэрэщытыр агу къыгъэкIыжьыгъэ, къыIуагъ субъ-ектипшIым голосхэр зэрэтыщт-хэ бюллетеньхэр бзитIулкIэ ыкIи ащ нахъыбэкIэ тхыгъэхэу зэра-щагъэфедэщтхэр. Голосованиер зыщыIэщт мафэр къэмысызэ, а мафэм ыкIи къыкIэлъыкIошт мафэм шIэгъэн фаеу шытхэм джыри зэ къафигъэзэжьыгъ, лъэныкъо Iаджыми анаIэ тыра-ригъэдзагъ. Голосованиер зыщы-кIошт унэхэр джыри зэ уплъэ-кIужыгъэнхэ зэрэфаер къари-Iуагъ.

Селекторнэ зэлукIэр зыщыIа-гъэм ыпэрэ мафэм Мыекъуапэ къызэрэкIогъагъэр къыIозэ,

игуапэу хигъэунэфыкIыгъ уча-сткэ цIэрылоклэ алыгътэхэрэм ащымыщ нахъ мышIэми, сыды-рэ лъэныкъокIи тикъалэ щилъэ-гъугъэ участкэр ЦИК-м ыгъэ-нэфэгъэ стандартхэм адиштэу зэрэзтэгъэпсыхыгъагъэм лъэ-шэу зэригъэрэзагъэр. Джащ фэдэу хэдзынхэм япхыгъэ лъэ-ныкъохэу ауплъэкIужыкIын фае-хэм къащыуцугъ.

Селекторнэ зэлукIэм къыщы-гушыIагъэх УФ-м связымкIэ иминистрэ игуадзэу Наум Мар-ковыр, УФ-м хэгъэгу кIоцI Iоф-хэмкIэ иминистрэ иапэрэ гуа-дзэу Александр Горовоир, нэ-мыкIхэр. ГАС «Выборы» зыфи-Iорэм иIофшIэн зэрэзэхэщэгъэ-щтым ыкIи хэдзынхэм япхыгъэ къэбархэр ащ зэрэагъэхъанхэ фэе шыкIэм къатэгущыIагъ Михаил Поповыр. Ахэм ыкIи нэ-мыкIэу къэгущыIагъэхэм хэ-дзынхэм языфэгъэхъазырын ехыллэгъэ Iофыгъохэу зэрэхъэ-хэрэр ыкIи шэклогум и 4-р къэсыфэкIэ ашIэщтэу агъэнэ-фагъэхэр къалотагъэх.

Селекторнэ зэлукIэм нэмыкI Iофыгъуабэмэ шахэплъагъэх, хэ-дзынхэм яхыллэгъэ законода-тельствэр дэх имылэу агъэцакIэзэ шэклогум и 4-м голосованиер зэхэщэгъэным ехыллэгъэ лъэ-ныкъо пстэуи анаIэ атырадзагъ. **СЭХЪУТЭ Нурбий.**

Мыльку хэгъэкIыплэ ышIыгъ

Къэралыгъо Думэм ихэдзын-хэр къэсынкIэ къэнэжьыгъэр мэфэ заул ныIэп. Арышъ, 2011-рэ илъэсым ихэдзынхэм канди-датхэм, хэдзынхэмкIэ комисси-ехэм, хэдзакIохэм анэмькIхэу, политикэ структуракIи — «хэ-дзынхэм алыпIлхэрэ профес-сионалхэри» зэрэхэлэжьэрэр къэтIон тлъэкIыщт.

ХэдзакIохэм яфитыныгъэхэр къэзыгъэгъунэрэ мыкоммер-ческэ организациехэм яассоци-ациеу «Голос» зыфиIорэм хэ-дзын Iофтхьабзэхэр зэрэзэра-хъэхэрэм, голосованиер зэрэ-зэхашэрэм алыпIлэгъэныр мыльку хэгъэкIыплэ зеришIы-гъэр Интернетым хэти шилъэ-гъун ылъэкIыщт.

Ассоциациеу «Голос» зыфи-Iорэм ымакъэ хэдзынхэм азы-фагу къыдэфэрэ уахътэм бэрэ зэхэпхэрэп, агу регион е феде-ральнэ хэдзынхэм япэшIоры-гъэшъ зичэзыгу Iофтхьабзэ горэ къызэрэрахъыжьэу ар чан къэ-хъу. Зичэзыу пресс-конферен-цием икIэухым ассоциациеу «Голос» зыфиIорэм ипашэхэм типографиюм къышыдагъэкIы-гъэкIэ «явизиткэхэр» щафа-гощых.

— Политикэ Iофхэм ахэр зэ-рапылхэр нэрылэгъу, — къе-Iуатэ ЛДПР-м шыш Алексей Островскэм. — Сэ ахэр хэ-дзыплэ участкэхэм ащыслъэ-гъугъэхэп, сэри, типартии хэ-дзынхэм ахэр зэралыплъэхэ-рэмкIэ къэбар гори тIэкIэлъэп. Ахэм къэбархэр къыздырахи-рэр тыда? Кабинет фабэхэм арысхэу а пчыагъэхэр ахэм къа-угупшысых шъуIуа? ЛДПР-м мызэу-мытIоу къыжэхэкIуатэ-

хэу къыхэкIыгъ, агу зэгорэми мы организациер къыткъоуцоу зы гушыIэ горэ тфиIуагъэу зэ-хэтхыгъэп. Хэдзынхэм алы-плъэхэрэм экIэри зэфагъэдэн, лъэныкъо пстэури къыдалыгъэн, ахэр зафэу зекIонхэ фаеба?

Ассоциациеу «Голосым» икъотэгъухэм ащыщых США-м иструктурэхэр: дунэе хэхъоны-гъэмкIэ Агентствэр, демокра-тием фэбэнэрэ Лъэпкъ фондир, Лъэпкъ демократическэ инсти-тутыр. Еж организациеми ща-ушъэфырэп IэкIыб къэралыгъо мылькумкIэ зэрэщыIэхэр. Блэ-кIыгъэ мэфэкум агентствэу «Интерфакс» ассоциациеу «Го-лос» зыфиIорэм игъэцэкIэкIо директор игуадзэу Григорий Мелконьянц игушыIэхэр къы-хиутыгъагъэх: «Iофым изытет хъугъэмкIэ хэдзынхэм ямонито-ринг шъхьафит Урысыем шы-зэхэщэгъэнымкIэ а амал закъом нэмыкI шымыIэу сэлъыгъ. Iэ-кIыб хэгъэгухэмкIэ тэ тызигъу-сэхэр урысые хабзэм зэхыны-гъэ пытэхэр дзылIэ организа-циехэу ассоциациеу «Голосым» къылэкIэлырэ къэбархэр лъэ-ныкъорыгъазэу шымытхэ зы-шIоигъохэр ары».

«Сыд фэдэрэ мыльку къэ-кIуапIи къызыфэбгъэфедэн ыкIи лъэныкъо пстэури къы-дэплъыгъэ фэдэу зыкъэбгъэлъэ-гъон плъэкIыщт, — джарэуштэу елыгът Общественнэ палатэм хэтэу Владимир Мамонтовым. — Сэ сызэрегупшысэрэмкIэ, хэуконыгъэкIэ плыгътэн фаер хэдзынхэмкIэ комисионерэ су-дымрэ зыхэплъагъэхэр ары. Ас-социацие шъхьафитым иIоф-шIэн арууштэу ыгъэпсынэу шы-

тэп. Къэбархэм якъэугъоинкIэ ащ Iофэу ыгъэцэкIэхэрэр хэ-дзын ыкIи нэмыкI технологи-хэм ахэхэщтын, агу хэдзын кампаниер тэрэзэу къэгъэлъэ-гъогъэным ащ Iоф гори дыри-Iэп».

Научнэ IофшIэгъэшхохэм къакIэкIуагъэкIэ алыгътэхэрэр пкIэ гъэнэфагъэкIэ гастарбай-терхэм зэрагъэцакIэрэм угу джэнджэщ къырегъахъэ. Ин-тернетым ущылъыхъомэ збг-гъэшIэн плъэкIыщт доллар шыкIэ федеральнэ хэдзынхэм «хэуконыгъэхэм якартэ» ащы-пшIын ыкIи хэдзынхэм афэгъэ-хыгъэ къэбархэр къэуугъоин-хэ зэрэплъэкIыщтыр. Сыда ащ къыкIырэ? СессиемкIэ ищы-кIэгъэщтыр зекIэ Интернетым къызыхэу есэгъэ студентым епэсыгъэ IофшIэн ар. Сыд фэ-дэ политикэ партия къышыуа-лошт хэдзыплэ участкэхэм Iоф ашашIэным пае хэдзынхэм алыпIлэгъэщтхэр зыщагъэсэрэ семинархэр зытIо-зыщэ илъэ-сым къыкIоцI зэрэзэхашэхэрэр ыкIи ахэм мылькушо зэрапэ-Iухьэрэп.

«Организациеу «Голос» зы-фиIорэр КъоухьапIэм, США-м якуп гъэнэфагъэхэм язаказ-кIэ мээекIо. ЛДПР-м егъашIи «ятфэнэрэ колоннэм» дыри-гъэштагъэп ыкIи тапэкIи ды-ригъэштэщтэп. IэкIыб къэра-лыгъом имыльку къызыфа-тIупшырэ организациеу тэ зп-хыныгъэ дытиIэн тлъэкIынэу тлыгътэрэп», — къыIуагъ Але-ксей Островскэм. «НепэкIэ ана-хъэу мэхъанэшхо зилэр хэдзын-хэр тэрэзэу зэхэщэгъэнхэр, оп-позициеу а хэдзынхэм гъунэ алыфыныр ары», — къыIуагъ партияеу «Единэ Россию» хэ-тэу Михаил Гришанковым.

«Хэдзынхэм алыпIлээнхэр зикIасэхэм» шъуатекIон зэ-рэшъульгъэкIыщтыр зы закту: хэдзынхэм шъукъаIуалIи, зы-дежъугъаштэрэм шъумахъэ фэ-шъут!

Иван ТРАВКИН.
(РГ-м иномерэу 2011-рэ илъэсым шэклогум и 26-м къы-дэкIыгъэм къыщыхаутыгъ).

Коррупцием пэшIуекIогъэныр пшъэрылъ шъхьал

Адыгэ Республикэм иправэ-ухъумэкIо органхэм япашэхэр зы-хэлэжьэгъэхэ координационнэ зэ-хэсыгъо тыгъуасэ Мыекъуапэ щыкIуагъ. Iофыгъо шъхьалэу ащ къышIалэгъэхэр зы — коррупци-ем пэшIуекIогъэнымкIэ Лъэпкъ планэу 2010—2011-рэ илъэсхэм ателытагъэр республикэм зэ-рэащэгъэцакIэрэр ыкIи УФ-м и Президент иунашъокIэ агъэнэ-фэгъэ Лъэпкъ стратегием ылъэ-ныкъокIэ Iофхэм язытет зыфэдэр. Зэхэсыгъор зэрищагъ АР-м и Прокурор шъхьалэ ипшъэрыл-хэр зыгъэцэкIэрэ Сергей Гу-биным.

БлэкIыгъэ илъэсым мыщ фэдэ иуахътэ егъэпшагъэмэ, 2011-рэ илъэсым коррупционнэ нэшанэ зилэ бздэжэшIагъэу республикэм шагъэунэфыгъэр нахъыбэ хъугъэ, уголовнэ Iофэу къызэлъахыгъэми хэпшIыкIэу хэхъуагъ. Анахъэу къыхэгъэщыгъэн фаер IэнатIэ зылыгъ пашэхэм мы лъэныкъом-кIэ законыр нахъыбэу ауко зэрэ-хъугъэр, ахъщэ «къуалъхъэ» зы-штагъэхэм япчыагъи хэпшIыкIэу (процент 65-кIэ) зэрэхэхъуагъэр ары.

ГумэкIыгъоу къэуцухэрэр дэ-гъэзыжьыгъэнхэм, УФ-м изако-нодательствэ зыукъохэрэм пшъэ-дэкIыжь ягъэхыгъэным апае прокуратурэм, полициеу яIофы-шIэхэм Iофтхьабзэ гъэнэфагъэ-хэр зэрэхъэх. Къэралыгъо ыкIи муниципальнэ къулыкъум изако-нодательствэрэ бюджет законода-тельствэмрэ гъэцэкIагъэхэ зэрэ-хъурэм, къэралыгъо ыкIи муни-ципальнэ мылькур зэрагъэзекIо-

рэм, предпринимательхэм яфиты-ныгъэхэр къызэраухъумэрэм альэныкъокIэ республикэ проку-ратурэм илъэсым къыкIоцI уплъэ-кIунхэр зехищагъэх. Ащ изэфэ-хысыжхэм къызэрагъэлъэгъуа-гъэмкIэ, шапхъэхэм адимыштэ-рэ правовой акт 300-м ехъу зэха-гъэуцуагъ, ащ дакIоу судым зехи-фынэу Iоф 62-рэ Iэклагъэхъагъ, IэнатIэ зылыгъ пэщэ 330-м ехъум дисциплинарнэ ыкIи нэбгырэ 41-мэ административнэ пшъэдэ-кIыгъэ арагъэхыгъ, уголовнэ Iоф 54-рэ къызэлъахыгъ.

Коррупцием пэшIуекIогъэным-кIэ мэхъанэшхо зилэхэм ащыщ къэралыгъо хэбзэ ыкIи чIыплэ зыгъэлорышIэжьын органхэм зэхагъэуцорэ актхэр экспертизэ шыгъээнхэр. Илъэсым къыкIоцI прокуратурэм зехищэгъэ ащ фэдэ уплъэкIунхэм къызэрагъэлъэ-гъуагъэмкIэ, республикэм игъэ-цэкIэкIо хэбзэ органхэм гъогъэу 24-р, муниципалитетхэм гъого-гъуи 169-рэ законыр аукуагъ. Джырэ уахътэ ахэр экIэри дэгъэ-зыжьыгъэхэ хъугъэ.

Прокуратурэм иIофышIэхэм яшIуагъэкIэ коррупцием пэшIуе-кIогъэным пае муниципальнэ об-разованиехэм ашаштэгъэ про-граммэхэм апэлъухьащт ахыщэри гъэнэфагъэ хъугъэ.

ГумэкIыгъоу, шыкIагъэу шыIэ-хэр дэгъэзыжьыгъэнхэм фэшI прокуратурэм, МВД-м, нэмыкI структурэхэм якъулыкъушIэхэр зэгъусэхэу Iоф эдашIэн фаеу зэ-хэсыгъом хэлэжьагъэхэм зэда-штагъ.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ театрэу Цэй Ибрахимэ ыцIэ зы-хыерэм иIофышIэхэр артисткэу КIэмэш Разыет ятэ зэрэщымылэжьым фэшI лъэшэу гухэкI ащыхъоу нэшхыгъэ къызэхъулIэгъэ унагъомрэ иIахылхэмрэ афэтхъаусыхэх, къыныр адагощы.

Иээгъу уцыр щымылэмэ...

Сымаджэ пэпчэ гумэкыгъоу илээс ашхъагъ бэрэ кхъэу Иээгъу уцэу ишыклагъэр, врачым кыфыритхыкыгъэр игъом зыхыылэн ымылэкъу кызырэхэкыгъэр. Зыфатлохэрэр фэгъэклотэныгъэ зилэху ыпккэ хэмылгъу Иээгъу уцхэр рецептхэмккэ зэрэтынэу шытхэр арых нахъ, пщэфын хъумэ, ахэм ашыщэу умыгъотыштыр мэккэ дэд.

Фэгъэклотэныгъэ зилэу республикэм нэпэ шыпсэхэрэм ыпккэ хэмылгъу Иээгъу уцхэр ягъэгъотыгъэнхэр сыдэуштыр зэхэшагъа мы лъэхъаным? А упчлэм иджэуапэу Адыгэ Республикэм псауныгъэр кхъухъумэгъэнымккэ и Министерствэ кытитыжыгъэм шъушдыгъэгъозэн.

Пенсионхэмккэ фондым и Адыгэ республикэ Къутамэ кызыртырэмккэ, Федеральнэ законэу «Къэралыгъо социальнэ лэпылгъум фэгъэхыгъ» зыфиорэм кызырэдильгътэу, фэгъэклотэныгъэ зилэу ыпккэ хэмылгъу Иээгъу уцхэр зэрагъэгъотын фаеу тиреспубликэ нэбгырэ 10065-рз мы лъэхъаным шэпсэу. Ахэм Иээгъу уцэу 2011-рз илээсым кыкклоцл яшыккэгъэщтым пэлухъанэу пэшлорыгъэщэу квалытэгъагъэр миллиони 176,8-рз, ау федеральнэ бюджетым кыхэккэу республикэм кыфатлупшыгъэр миллион 92,9-рз (яшыклагъэм ипроцент 52,5-рз).

Адыгэ Республикэм псауныгъэр кхъухъумэгъэнымккэ и Министерствэ испециалистхэм кызыратыгъэмккэ, а ахыщэр нахъ шлуагъэ кхъэу гъэфедэгъэным фэшл ыккы законым кызырэдильгътэрэм тетэу, фэгъэклотэныгъэ зилэхэм апае ащэфынэу шыт Иээгъу уцхэр республикэм кызы-

гъэоллэштхэр аукцион шыккэм тетэу кыхахыгъэх. Ащ ишлуагъэккэ, ахыщэу ялэм Иээгъу уцхэр нахыбзу ращэфынхэ альэкыгъ.

Пчъагъэхэм кызырагъэлабгъорэмккэ, 2011-рз илээсым шылэ мазэм и 1-м кышыулагъэу Ионьгъом и 1-м нэс республикэм иаптечнэ организациехэу ащ фэдэ фитыныгъэ зэрэтыгъэхэм врачхэм кыратхыкыгъэ рецепт 63728-мккэ ыпккэ хэмылгъу Иээгъу уцхэр фэгъэклотэныгъэ зилэхэм аратыгъ. Ахэм сомэ миллион 66-рз мин 619,2-рз апэлухъагъ. Иккыгъэ илээсым ащ фэдэ иуахыгъэ ебгъапшэмэ, рецепт 67891-мккэ ыпккэ хэмылгъу Иээгъу уцхэр а цыф купым хэхъэхэрэм аратыгъ, ахэм атефагъэр сомэ миллион 63-рз мин 176,3-рз. Зэрэхъурэмккэ, мы илээсым пыккыгъэ мазэхэм ыпккэ хэмылгъу Иээгъу уцхэр зэрэтылупшыгъэ рецептхэр нахъ маккэ хъугъэ, ау ахыщэу ахэм апэлухъагъэм хэпшыккэу хэхъагъ. Ар кызыхэккыгъэмккэ теупчыгъ

Адыгэ Республикэм псауныгъэр кхъухъумэгъэнымккэ и Министерствэ иотдел ипашэу Т. Г. Полянская. Ащ кызырэтлуагъэмккэ, зы рецептым ит Иээгъу уцым гурытымккэ ыуасэ нахъ лъапкэ хъугъэ, нэмыккэу кхъэлон хъумэ, Иээгъу уц лъапкэу сымаджэхэм ыпккэ хэмылгъу аратырэр нахыбз ашыгъ.

Специалистэу зызыфэдгъэзагъэм кызырэхигъэщыгъэмккэ, фэгъэклотэныгъэ зилэхэм ыпккэ хэмылгъу Иээгъу уцхэр ягъэгъотыгъэнхэм (ОНЛС-м) ипрограммэ хэт Иээгъу уц горэ аптекахэм ачлэмылгъу, сымаджэм ар рагъэгъотын амылгъэлы хъумэ, цыфым стационарым, е поликлиникэм имэфэ стационар, е нэмыккэ шыккэккэ елазэх, ишыккэгъэ Иээгъу уцыр рахыылэным иамал кыагъоты.

Фэгъэклотэныгъэ зилэхэм яшыккэгъэ Иээгъу уцхэр ягъэгъотыгъэным епхыгъэ гумэкыгъоу кхъэгъэджыхэрэм афэгъэхыгъэу зыщыккэупчлэхэ альэккышт «линии пльырэу» Адыгэ Республикэм псауныгъэр кхъухъумэгъэнымккэ и Министерствэ илэм нэбгыри 198-рз мы илээсым пыккыгъэ мазэхэм теуагъ. Т. Г. Полянская кызырэтлуагъэмккэ, ахэм экккэми лэпылгъу афэхъугъэх.

ЖАКЪЕМЫКЪО Аминэт.

Ветеран Юфыгъохэр

Лыхъужъ урок

Ветеранхэм я Адыгэ республикэ совет ныбжыккэхэм яхэгъэгъу шу альэгъоу плугъэнхэм фэгъэхыгъэ Юфтыхабзэу зыхыгъэрэмэ зэу ашыщ «Джары зэрэщытыгъэр» («Как это было?») зыцлэ дзэ-тарихъ эстафетэр зэрэлыгъэккыгъэрэр. Ащ ыпккэ Теклоныгъэм ия 65-рз илээс фэгъэхыгъэу «Ятлонэрэ дунэе заом ишъыпкыпкэ» зыфилоу зэхашагъэхэм ар къагккэу. Ахэм афэдэ тарихъ эстафетэхэр ашылагъэх Адыгэим ирайоннылырэккыккэлитлурэ ягурыт еджаплэхэм. Джы мары ветеран советым илофшылэхэр Теуцожь районным шыщ къуаджэу Лъэустан-хъаблэ клохи, ащ дэт гурыт еджаплэм иапшгъэрэ классхэм ащеджэрэ ныбжыккэхэм алукагъэх, лыхъужъ урок щатыгъ. Еджаплэхэм язэкъуагъэп, гурыт еджаплэм иккэ-лэагъаджэхэр, джащ фэдэу ныгытхэр ыккы Теуцожь районным ивете-

ран организацие шыщхэр зэлуккэм къекккэуагъэх.

Ветеранхэм я Теуцожь район совет итхъаматэу Нэмытккэ Юрэ пзулэ гушыккэу зэлуккэр кызыл-луихыгъ, дзэ-историческэ эстафетэр зиллэужыгъор кызырэгъоигъэхэм агуригъэуагъ ыккы лекторхэм ацл кырылуагъ. Ащ ыуж лектор нэбгырышымэ — Чыназыр Аслъан, Быжъ Сыхъатый ыккы мы сатырэхэм яавтор Хэгъэгъу зэошхом фэгъэхыгъэ кхъбар шыпкыгъэхэр еджаплэхэм къафалотагъэх. Офицерхэм я Унэу Мыекъуапэ дэтым шызэхэщгъэ ветеран оредыло хорэу «Оптимист» зыфиорэм хэтхэм заом фэгъэхыгъэ оредхэр къауагъэх. Зэо оредхэу «Священная война», «Катюша», «Три танкиста», «Артиллеристы» зыфилохэрэр еджаплэхэм лъэшэу агу рыхыгъэх.

Лекторхэм блэкыгъэ Хэгъэгъу зэ-

ошхом иккэбар шыпкыгъэ хэлэу кызырафалотагъэр къекккэуагъэ еджаплэхэм агу рыхыгъ. Ахэм анахъэу кыхагъэщыгъэр тикъэралыгъо шыпсэхэрэу цыф лъэккэу зэфэхъафхэр экъотхэу фашист пый мэхъаджэм зэрэпэуцужыгъэхэр, СССР-м ипэшагъэу И. В. Сталиным Юфэу ышлагъэхэр ыккы лъэккэу зэфэхъафхэм язэоллэхэу зэо хыльэм хэтыгъэхэм альэгъугъэ кыныр хъаулые зэрэмыхъугъэр ары. Адыгэ нэбгыриблэу Советскэ Союзым и Лыхъужыгъэ лъапкэу кызыфагъэшшоагъэхэм яккэбар лекторхэм къалотагъ. Еж Лъэустан-хъаблэ шыщ лыхъужэу Бжыхъаккэу Кымчэрые исаугъэтэу къоджэ гузэгум итым къэгъагъэхэр клэралы-хъагъэх къекккэуагъэхэм.

Лыхъужъ урокым хэлэжыагъ муниципальнэ гъэпсыккэу зилэу Теуцожь районным кыккыгъэ делегациеу купышхо хъурэр.

ШЫМЫГЪЭХЪУ Мурат.

АР-м иветеран совет ипресекретарь.

Тигумэккхэр

Тигъогухэм ашыщэхэрэ транспорт зэфэхъафхэм япчъагъэ илээс кхъэ хэхъо, ау гъогухэр хэпшыккэу нахъ дэгъу хъухэрэп. Шыпккэу, чыплэ-чыплэу агъэ-цэккэуых, зыгорэхэм гъогуккэхэр ашашых. Анахъ узгъэгумэккынуу шылэр автомобильхэр зэрэрафэхэрэр ары. Гъогуреклоным ишапхъэхэр аукох, тхыамыклагъохэр кхъахъулэх.

Яблоновскэ гъогушхо зэпырыккыплэм хъугъэ-шлэгъабэ кыщэхъу. Ахэм анахыбзу ахэккыа-дэхэрэр ныбжыккэхэр арых. Нахыжыхэм гъогу рыккыным ишапхъэхэр нахъ агъэцэккэу, зыфэсаккыжых. Унагъохэр ялэх,

Ныбжыккэабэ хэккыуадэ

япшгъэрылэхэр ашыгъупшэрэп, зэштегъэуеккэ машинэхэр зэрафэхэрэп.

Ныбжыккэхэм ялоф нэмыккэу шыт. Кын амылгъэу, ныгытхэм автомобильхэр къафашэфых. Джащ тетэу гъогум техэрэ клэлэм ладжи лэкккэуагъэ шыт. Ары автомобиль зэутэккэхэм ныбжыккэабэхэр зыккэуагъэхэрэп.

АР-м и Премьер-министрэу Къумпыл Мурат мы гумэкыгъом фэгъэхыгъэу Адыгеим шыпсэхэрэм джэпсалгъэ къафитыгъ. Ныбжыккэхэм япсауны-

гъэ кхъухъумэгъэным паета нахыжыхэм зэдэгъушыгъэхэр адашын, гъогум шысаккыным кызырафэттэнхэ зэрэфаехэр игушылэ кышыхыгъэщыгъагъ.

Къэлэ гъэпсыккэу зилэу псэуплэу Инэм анахыбзу тхыамыклагъо кызышыхъурэмэ ашыщ. Инагъэккы, нэбгырэ пчъагъэу шыпсэхэрэмккэ Тэхъутемыккэе районным ятлонэрэ чыплэ ащ щэубыты. Унэгъо минихым кхъэху дэс, нэбгырэ мин 19-м клэхъу щэпсэу. Поселкэм ыгузэгъу дэдэ автомобиль гъогушхоу «Красно-

дар — Новороссийск» зыфиорэп пхырэкы. Чэчи мафи транспорт зеклоныр шыщэпхурэп. Гъогу хъугъэ-шлагъэу кытехъухэрэр бэ. Ахэр дэгъэзыжыгъэнхэмккэ Юфтыхабзэхэр шызэхашыт. Лъэсрыккэхэм саккыныгъэ кхъахъэфыным кыфэдджытхы.

Федеральнэ гъогум псэуплэм шыщэу километритлэу фэдиз кышеубытэ. Ащ пэмыккэу мэшлоку гъогур Инэм ыгузэгъу пхырэкы. Лъэныккыуитлэу кыарыккыху лъэсрыккэхэр бэу гъогум зэпырэкы. Шынэгъо дэд, мазэ кхъэ

тхыамыклагъохэр кыщэхъух. Псэуплэм шыпсэхэрэр ащ лъэшэу егъэгумэккы.

Бэмышлэу кхъбар гушлуагъо псэуплэм шыпсэхэрэм квалыгъэсыгъ. Федеральнэ шлолыр гъогу гъэорышлэплэу «Кубань» зыфиорэм ибюджет сомэ миллион 30 кытлупшыт. Ащ ишлуагъэккэу цыфыбэ зыщызэ-блэккыгъэ Инэм бэдзэрым дэжэ чышыхъэшхо зэпырыккыплэ ша-шыт. Проектыр хъазыр, кы-хъащт илээсым ащ игъэпсын фе-жэщытх. Сэккытныгъэ зилэхэм язекккэу кызыгъэпсынккэуагъэ лиф-тыр ащ хэтыт.

ХЪУШТ Шэбан.

Тыгъэгъазэм и 1-р — СПИД-м пэуцужыгъэным и дунэе маф

Япчъагъэ кыщыккэрэп

Дунаим ичлэплэ пстэуми зашызылгъомбгъурэ ВИЧ-инфекцие, СПИД-м апэуцужыгъэным и Маф тыгъэгъазэм и 1-р. Урысые Федерацие псауныгъэр кхъухъумэгъэнымккэ ыккы социальнэ хэхъоныгъэмккэ и Министерствэ, лъэккэ проектэу «Псауныгъ» зыфиорэм ипрограммэ кызырэдильгътэу, мы мафэм епхыгъэу информационнэ акцие зэхэщ. Ащ шыгъэнэфэгъэ Юфтыхабзэу зэфэхъафхэм амал кыаты ВИЧ-инфекциер цыфым илэ-имылэр ыуплэккынуу, гъэсэ-ныгъэм иучреждениехэм «зэлухыгъэ» урокхэр ашызэхэ-щэгъэнхэу...

Мы лъэхъаным ВИЧ-инфекциер илэу дунаим шыпсэхэр миллион 47-м ехъу. А узым ыпккэ кыккыккэу дунаим ехыжыгъэр миллион 26-рз фэдиз.

ВИЧ-инфекциер зилэу кыхагъэщыгъэхэрэп учет ашыхэ зыхъугъэм кышыулагъэу Урысые Федерацие нэбгырэ 592110-рз щатхыгъ. А пчъагъэм шыщэу нэбгырэ 5195-р — клэлэцыккы, а узыр зилэу ныхэм сабыл 3618-рз къа-фэхъугъ. Урысые ыккы дунэе экспертхэм кызырэлорэмккэ, ВИЧ-инфекциер зилэхэм япчъагъэ ащ нахыб — мин 970-м нэсын ыльэккышт. Мафэ кхъэ нэбгыри 160-мэ ин-фекциер кыхагъэщы.

Ахэм афэдэ сымаджэхэм алыплэхэу Урысые зы-щырагъэжыагъэм кышыулагъэу учетым хэт нэбгырэ 89688-р дунаим ехыжыгъ, а пчъагъэм шыщэу инфек-цие ыпккэ кыккыккэу ллагъэр нэбгырэ 21812-рз.

Тызыхэт илээсым иапэрэ илээсныккэ Темыр-Кавказ ыккы Къыблэ Федеральнэ шлолырхэм ВИЧ-инфекциер нэбгырэ 24981-м ялэу шагъэунафэгъ.

1997-рз илээсым кышыгъэжыагъэу шэклогъум и 1-м, 2011-рз илээсым нэс Адыгэ Республикэм а инфекциер илэу нэбгырэ 418-рз учетым шыхагъэуагъ. Ахэм ашыщэу 84-р дунаим ехыжыгъ, мы илээсым кыкккэу — нэб-гырэ 18.

Анахыбзуу мы узыр зилэхэр зыщагъэунафэгъэхэр: Мые-кккэ, Тэхъутемыккэе, Красногвардейскэ районхэр, къа-лэу Мыекъуапэ.

2011-рз илээсым пыккыгъэ мээпшылым кыкккэу Адыге-им шыпсэхэрэ нэбгырэ 46-рз учетым хагъэуагъ (иккыгъэ илээсым мыщ фэдэ илэхъан — 29-рз). Кыхагъэщыгъэхэм япроцент 35-м инфекциер ялэу хъугъэ наркотикхэр зэрэзы-халыхэрэм ыпккэ кыккыккэу, процент 65-м — хульфыгъэ-бзылфыгъэу зэфыштыккэхэм кыхэккэу. Сымаджэ хъугъэ-хэм япроцент 61-р — хульфыгъэх.

Мы лъэхъаным специалистхэм кыхагъэщы эпидемиеи хэшагъэ хъугъэхэм япроцент 40-м аныбжэ илээс 30 — 40-м зэрэшломыккыгъэр. Ары ВИЧ-инфекциер зилэу бзыл-фыгъэу зэккэаджэхэм япчъагъэ нахыбз хуныри кызыхэ-ккыгъэр. Мары 2009-рз илээсым ахэм афэдэу бзылфыгъыи 9 учетым хагъэуоцъагъэхэм, 2011-рз илээсым имээпшыл кыкккэу — нэбгырэ 12. Инфекциер кызыхагъэщыгъэ бзылфыгъэхэм экккэми сабыл 52-рз къафэхъугъэр. А пчъагъэм шыщэу 2010-м — сабыл 8, 2011-м пыккыгъэ мээпшылым — клэлэцыккы 10 кыхъугъэр. Шэклогъум и 1-м ехуулэу учетым сабыл 18 хэт, 2006-рз илээсым кхъахъугъэ клэлэцыккы ыккы 2009-м — клэлэцыккыуитлэу диагнозу «ВИЧ-инфекция» зыфалорэр афагъэуагъ. Мээ 18 аныбжэ хъугъэу клэлэцыккы 31-рз учетым хахыжыгъ, инфекциер амылэу агъэунафэгъэти.

Лъэккэу проектэу «Псауныгъ» зыфиорэм ишлуагъэккэу нэбгырэ 45105-рз специалистхэм ауплэккыну, ВИЧ-инфек-циер ялэ-имылэр агъэунафэгъэ альэккыгъ. Мы лъэхъаным инфекциер кызыхагъэщыгъэ нэбгырэ 53-м «антиретро-вирусная терапия» зыфалорэу лэзэн Юфтыхабзэу мыл-кубэу зыпэлухъэрэр адызэрахъэ, ахэм ягъашлэ нахъ кыхъэ-шлыгъэным, тлэккы нэмылэми, япсауныгъэу зэтэгъэуоцъагъ-ным фэшл. ВИЧ-инфекциер зилэу бзылфыгъэу зэккэаджэхэм узыр сабым рамытыным фэшл щэгъогъоу нэбгырэ пэпчэ химиотерапиер афашы. Ащ фэдэ терапиер сабыл кхъахъ-гъэккэми рахыылэн фаеу зэ хъугъэ.

Мы Юфтыхабзэхэм апэлудгъэхъаным фэшл федеральнэ ыккы республикэ бюджетхэм сомэ миллиони 4 кыатфыха-гъэккыгъ.

Л.В. МАРТЯНОВА.

Зэнахырэ узхэм ыккы СПИД-м апэуцужыгъэнымккэ Адыгэ республикэ гупчэм иврач шыхъа.

ЗЭКЪОШНЫГЪЭМ ИГЪОГУХЭМКІЭ

Уемызэщэу уедэлу

Урысыем, Адыгеим, Къэрэцзе-Щэрджэсым, Къэбэртэе-Бэлъкъарым янароднэ артистэу Тутэ Заур Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармоние сиконцертэу кышчыгъэр искусствэм ишэпхъэ анахъ лъагэмэ адештэ.

— Адыгэ Республикэр илээс 20 зэрэхъугъэм фэгъэхъыгъэ Иофтхъабзэмэ Тутэ Заур иконцерт зэу ащыщ, — кылуагъ пчыхъэзэхъахъэр зезыщэгъэ артисткэу Афэ-шлэгъо Фаинэ. — Заур зэлэпкъэгъу республикэхэм, дунаим тет адыгэмэ яорэдэу.

нэ Иофшлэшхоу, Адыгэ Республикэм инароднэ артистэу Анатолий Шипитко кызэриуагъэу, Тутэ Заур Иоф дэпшлэныр Іэшлэх. Интернациональнэ артистэу ар шыт, искусствэ лъагэм ыбзэкІэ цыфхэм алылэсын елэкы.

Концертыр кызаухым Тутэ Заур гушылэгъу тыфэхъугъ.

Лъэпкъ Иофыгъохэмрэ искусствэмрэ зэрэзпхыгъэхэр, нэмыкІ къэбарэу кытфилотагъэхэр тигъзет кыхэтыутыщтых.

Сурэтым итыр: артист цІэ-рылоу Тутэ Заур оркестрэу «Русская удалы» игъусэу Мыекъуапэ концерт кышчыты.

ИСКУССТВЭМРЭ ЗЭНЭКЪОКЪУМРЭ

ВАЛЕРИЕ ижъуагъо фэкІо

«Балтикэ ижъуагъохэр» зыфилорэ Дунэе зэнэкъо-къоу эстрадэ орэдхэмкІэ Эстонием икълэу Нарвэ щыкІуагъэм Валерия Болтановам апэрэ чыплэр кышчыфагъэшъошагъ.

ІэкІыб къэралыгъуабзэкІи, урысыбзэкІи Валерия Болтановам эстрадэ орэдхэр кълэх. Эстонием зэкІом Лариса Долинам ирепертуар кыхэхыгъэ эстрадэ орэдыри мэкъэ ІэтыгъэкІэ ыгъэжынчыгъ.

Адыгэ къэралыгъо университетым искусствэхэмкІэ иинститут Валерия Болтановар щеджэ. Италием щызэхашчэгъэ Дунэе зэлукІэгъум апэрэ чыплэр кышчыдихыгъ. Санкт-Петербург щыкІогъэ зэнэкъокъум ящэнэрэ щыхъугъ.

— СикІэлэгъаджэу, Урысыемрэ Абхъазымрэ язаслуженнэ артисткэу, Адыгэ Республикэм инароднэ артисткэу Нэхэе Тэмэрэ гъунэ имылу сыфэраз, — кыти-

луагъ Валерия Болтановам. — Адыгеим ыцІэкІэ Эстонием сызэрэщылагъэр сэрэкІэ гушлуагъоу щыт.

Адыгэ Республикэм иконцерт хэхыгъэхэм, Адыгэ къэралыгъо университетым ипчыхъэзэхъэхэм Валерия Болтановар ахэлажэу бэрэ тэлэгъу. Мэкъэ дахэкІэ орэдыр кызэриорэм дакІоу, артистхэм янэшэнэшлэхэр ыгъэфедэхэзэ, искусствэм ибаныгъэ, плуныгъэ амалэу ілэр сценэм кышчегъэлабгъох.

ТыпфэгушІо, Валерия! Уигъэхъагъэхэм ахобгъэхъонэу пфэтІо.

Сурэтым итыр: Эстонием апэрэ чыплэр кышчыдэзы-хыгъэ Валерия Болтановар.

ДЗЮДО. УРЫСЫЕМ И КУБОК

ОРДЭНЫР — нарт батыр

ТелефонкІэ къатыгъ. Урысые Федерацием дзюдомкІэ и Кубок кыдэхыгъэным фэгъэхыгъэ зэнэкъокъу Мордовием икълэу Саранскэ щыкІуагъ. Адыгэ Республикэм инарт шъаохэм бэнэплэ алырэгъум гъэхъагъэхэр щашыгъэх.

Адыгэ къэралыгъо университетым июридическэ факультет щеджэрэ Ордэн Андзаур килограмм 66-м нэс къэзыщэчырэмэ якуп ІэпІэсэнэгъэ ин кышчыгъэлэгъуагъ, апэрэ чыплэр кышчыфагъэшъошагъ. Ордэн Андзаур Пшыжъхъаблэ щапІугъ, иапэрэ тренерыр Нэджыкьо Руслъан. Джырэ уахътэ тренерэу зыгъасэрэр Беданэкьо Рэмэзан.

Нартхэм ябатырэу Ордэн Андзаур Урысыем дзюдомкІэ ихэшыпыкІыгъэ командэ итренер шъхъалэу, АР-м изаслуженнэ тренерэу Бэстэ Сэлымэ пэцэныгъэ адызери-хъагъ.

Сурэтым итыр: Урысыем и Кубок кыдэзыхыгъэ батырэу Ордэн Андзаур.

жъагъ. Ухъазырыныгъэ дэгъу кыгъэлэгъуагъ, ау бэнэгъум текІоныгъэр кышчыдихын ылэкІыгъэп. Я 5—6-рэ чыплэхэр зыфагъэшъошагъэмэ ар ащыщ.

ШъэоцІыкІу Айдэмыр иапэрэ тренерыр Акъуш Махъмуд, Мыекъуапэ щызыгъасэрэр тренерэу Беданэкьо Рэмэзан.

Тиспортсменхэу Мордовием щыбэнагъэхэм Адыгэ Республикэм дзюдомкІэ ихэшыпыкІыгъэ командэ итренер шъхъалэу, АР-м изаслуженнэ тренерэу Бэстэ Сэлымэ пэцэныгъэ адызери-хъагъ.

Сурэтым итыр: Урысыем и Кубок кыдэзыхыгъэ батырэу Ордэн Андзаур.

ШЫТХЪУЦІЭР КЪЫЗЫФАУСЫГЪЭХЭР

М. Лермонтовым имедаль кышчыфагъэшъошагъ

«Урысыем игугъэхэр» зыфилорэ хэгъэгу зэнэкъокъум искусствэхэмкІэ Адыгэ республикэ колледжэу У. Тхъабысымэм ыцІэ зыхырэм щеджэрэ Екатерина Жученкэр хэлэжъагъ. Урысыем кышчыхахыгъэ купым ар хэфагъ.

ИскусствэхэмкІэ Тэхъутэмыкыуае икІэлэцІыкІу еджаплэ, директорыр Пшыпый Аскэр, Екатерина Жученкэр щеджэзэ Урысыем изэнэкъокъу хэлэжъагъ.

ФортепианэмкІэ музыкальнэ произведениехэр кырегъалох.

— Зэнэкъокъум изэхэщэкІо купкІэлэеджакІомэ яшІэныгъэ эфихысыжыгъ, стипендие зэра-

тыщтхэр кыхихыгъэх, — еІо Е. Жученкэм икІэлэегъаджэу Хьатитэ Алинэ. — Анахъ дэгъухэу алыгъэхі, нэбгырэ 25-рэ кыхахыгъ, а купым Катерини хэфагъ.

ШІухъафтынэу сомэ мин 20 Е. Жученкэм кызэрэрэратыгъэм дакІоу М. Лермонтовым ыцІэкІэ агъэнэфэгъэ бгъэхэлэ тамыгъэ-

ри кышчыфагъэшъошагъ. Зэфэхысыжыхэр Санкт-Петербург щашыгъэх, адыгэ къуаджэм щапІугъэ пшъашгъэм ащ фэдэ шІухъафтынхэр кызэрэфашыгъэхэм фэшІ тигъзетеджэмэ ацІэкІэ тыфэгушІо, икІэлэегъаджэхэми шІоу цыІэр къадэхъунэу тафэлъало.

Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТІЫЛЪ Нурбий.

Зэхэзышагъэхэр: Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр, иминистрэхэм я Кабинет

КыдэзыгъэкІырэр: Адыгэ Республикэм лъэпкъ ИофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адырІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет
Адресыр: ур.Крестьянскэр, 236

Редактор
шъхъалэр

ДЭРБЭ
ТИМУР

Редакциер
зыдэшыІэр:
385000,
кь. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шъхъалэм
иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-
пшъэдэкІыжъ зы-
хырэ секретарыр:
52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъаты-
гъэр:
Урысые Федерацием
хэутын ИофхэмкІэ,
телерадиокъэтын-
хэмкІэ ыкІи зэлъы-
ІэсыкІэ амалхэмкІэ
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
чыплэ гъэлоры-
шлэл, зэраушыхъа-
тыгъэ номерыр
ПИ №10-3892

Гъэзетым кыхиу-
тыхэрэм мышгып-
къагъэу къахафэ-
хэрэмкІэ къэзыт-
хыгъэхэм пшъэдэ-
кІыжъ ахы. Къа-
тхэхэрэмрэ гъэзе-
тым щылажъэхэ-
рэмрэ яепІыкІэ
зэтемыфэн ылъэ-
кІыщт. Гъэзет-
еджэхэм кыт-
фагъэхырэ тхы-
гъэхэр зэхэтфы-
хэрэп ыкІи къэ-
зытхыгъэхэм
аІэкІэдгъэхъа-
жыхэрэп.

Зыщыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
кь. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Пчъагъэр
4383
Индексхэр
52161
52162
Зак. 2856

Хэутыным
узщыкІэтхэнэу щыт
уахътэр
Сыхъатыр 18.00
ЗыщыкІэтхэгъэхэ
уахътэр
Сыхъатыр 18.00